

A külföldi tanulmányok eredeti megjelenése

Matthew Wall-Smith

A hálózati társadalom: kognitív környezetváltás?

The Network Society: A Shift in Cognitive Ecologies?

In: **First Monday**, volume 7, number 9 (September 2002)

www.firstmonday.org

ISSN 1396-0466

Leonard Dudley

A forradalom racionalitása

The Rationality of Revolution

In: **Economics of Governance**, volume 1, number 1 March 2000)

Publisher: Springer-Verlag Heidelberg

ISSN: 1435-6104

John Perry Barlow

Hogyan adjuk el a bort palack nélkül: szellemi gazdaságtan a Világhálón

Selling Wine Without Bottles: The Economy of Mind on the Global Net

In: Electronic Frontier Foundation

URL:<http://www.eff.org/Publications>

Helyreigazítás:

Előző számunkban **Blénessy Gabriella** és **Hanczár Gergely**

„Tanítsunk-e programozást” című összefoglaló elemzését hibásan Turcsányiné Szabó Márta neve alatt jelentettük meg. Szerkesztőségünk ezúton is elnézést kér a szerzőktől.

English summaries of the original Hungarian studies

CONTENTS

LECTORI SALUTEM

CLASSICS

Leonard Dudley

The Rationality of Revolution

Between 950 and 1950, European states experienced four short intervals of rapid social, political, and economic change. Each such period followed the introduction of a macroinvention in information and communication technology. Here these two sets of events are linked by a rational theory of revolution in which the optimal system for producing the information to allocate a society's resources depends on the relative importance of fixed costs and network effects. Variations in these parameters can trigger four types of revolution – *contractual*, *consensual*, *preemptive* and *prescriptive* – each of which captures the essential features of one of the historical periods of change.

DOCUMENTATION

László Z. Karvalics

Fibre-optic cable for rural development – atrail a twenty-year-old proposal

(János Jutasi: Developing rural telecommunication network with fibre-optic cable and few-channel PCM)

In the early eighties a Hungarian engineer submitted a so-called innovation proposal for using fibre-optic cable when implementing an efficient rural telecommunication network. His precisely elaborated plans were found realistic but, on the grounds of missing resources, they were rejected. The old story becomes topical in Hungary now on the threshold of joining the European Union when broadband telecom networks are part of the agenda for development.

CALEIDOSCOPE

Matthew Wall-Smith

The Network Society: A Shift in Cognitive Ecologies?

By examining the psychodynamic effects on human cognition of the adoption of the technology of writing we can logically assess and contextualize the potential effect of the massification of networked information systems on our day-to-day thought processes. The identification of congruent, parallel and differential affect between writing and network technologies demands that their development be considered above and beyond the dictates and imperatives of consumer capitalism, it demands that the Internet be thought of in terms of public infrastructure rather than saleable capital.

John Perl Barlow
Selling Wine Without Bottles: The Economy of Mind on the Global Net

Without an abstract provided by the author the editors believe that some quotations would better serve the purpose of conveying Mr. Barlow's enlightening (and debatable) ideas than any summary of his paper:

„If our property can be infinitely reproduced and instantaneously distributed all over the planet without cost, without our knowledge, without its even leaving our possession, how can we protect it? How are we going to get paid for the work we do with our minds?”

„Without our old methods of physically defining the expression of ideas, and in the absence of successful new models for non-physical transaction, we simply don't know how to assure reliable payment for mental works.”

„Since it is now possible to convey ideas from one mind to another without ever making them physical, we are now claiming to own ideas themselves and not merely their expression.” „While technology may undo law, technology offers methods for restoring creative rights.” „As it is most helpful to understand light as being both a particle and a wave, an understanding of information may emerge in the abstract congruence of its several different properties which might be described by the following three statements: Information is an activity. Information is a life form. Information is a relationship.”

„The protections which we will develop will rely far more on ethics and technology than on law. Encryption will be the technical basis for most intellectual property protection.”

„In the years to come, most human exchange will be virtual rather than physical, consisting not of stuff but the stuff of which dreams are made.”

SCANNING LITERATURE

Nico Stehr and Hermann Strasser
Nothing Has Been Decided Yet: Local Limits in a Borderless World
(Nichts ist entschieden: Die lokalen Schranken einer grenzenlosen Welt)

The authors discuss certain deviations in the global discourse on globalization. They emphasize that globalization is not a one-way street but an open-ended process. The concepts of the sacred, the good and the relevant will never be uniform all over the world. Certain trends can even be experienced in the opposite direction, which may further grow and improve, especially in knowledge societies where reproduction of information on an increasing scale is going on. In conclusion, the authors comment on some positive features of globalization, touching upon the economic (including political and technical), cultural (especially science-related), and ecological dimensions of globalization.

Magdolna F. Silye
'To be understood as it is said – to be said so that it is understood'
How can language teaching help prepare young professionals for challenges in the information society

In the information society no aspects of our life remains untouched. The World Wide Web inevitably affects our deeds and our minds as well, leaving its mark in our everyday life. A unique feature of the world in the era of globalization is that despite its multicultural character it expects its citizens to have similar ways of thinking and capabilities of cross-cultural communication. The new lingua franca, the English language becomes the principal means of communication, without a proper knowledge of which we may well experience failure in our career in the global environment. Such a rise in the value of language skills inspires language teachers to seek new ways of making their work more efficient in the new environment.

In her paper the authoress gives a brief description of the spread of the so-called global English, and comments on the language competences that may prove to be essential in several professions for coping with the challenges of the global environment. In her concluding remarks she summarizes the pedagogical objectives to be sought in the field of teaching English as a special language to young professionals.

G a b r i e l l a S z a b ó

The electronic face of power: discordant ICT culture of men and women

On the basis of both empirical findings and theoretical considerations concerning women's skills in dealing with computers, the paper demonstrates the existence of a digital divide between men and women in the Hungarian society. Quoting data from European countries with much more developed ICT culture, the author definitely contradicts the maxim that "time solves all problems". Vigorous discussion is going on at global (UN), regional (EU), and local levels about the causes and manifestations of the digital divide. It seems, however, that this has affected neither Hungarian scholars, nor decision-makers, as yet. The author's undisguised objective is to highlight the political and economic consequences of gender-based inequalities in the utilization of digital resources. Joining the European Union pinpoints urgent tasks for the Hungarian government to do away with all discrimination in the information society. In order to reveal the causes of the digital divide, to analyze and properly interpret the phenomenon, and to determine effective strategies for the solution, further theoretical discussion, research, and practical action of responsible professionals are needed.

DISCUSSION

M i k l ó s S ü k ö s d

Total media and ecocide

Mediatization and consumer society: an ecological critique of the information society

This article argues that mediatization of western societies contributes to the ecological crisis, i.e., there exists an indirect causal relationship between the two processes. The hypothesis is supported by seven arguments concerning 1) the growing amount of time spent with media use; 2) the increasing importance of mediated

experiences in the formation of social identities; 3-4) the fact that relevant representation of the natural environment is scarce in the mainstream media agenda and media narratives; 5) mainstream media that serves advertising and marketing communication which in turn generate consumption with adverse effects on the environment; 6) a historical trend that offers ever more encompassing communications media, i.e., a digital environment which makes it hard to experience real effects of the ecological crisis; 7) mediated time and space (genius anti-loci) that lack a sense of the local meanings and relevance of the physical place and related ecological habitat (genius loci).

George Redl

Financing Municipal Broadband: The Vermont Farmer Approach „Build the Barn You Can Afford”

(Timothy E. Nulty)

The author of the original paper, on which an account is given here, describes the implementation of municipal broadband telecommunication facilities carried out as the local authority's own investment in the city of Burlington, Vermont. This project in four consecutive stages assures practically limitless access to national and international services and information resources for the following users: 1) the local authority itself and its institutions; 2) major industrial and commercial businesses; 3) minor businesses and other institutions; 4) all the inhabitants. The underlying ideas of this non-profit undertaking is best illustrated by some quotations from the original paper: The US telecommunications system can, perhaps, be likened to a first-class (if overbuilt) interstate turnpike system, fed by local obsolete dirt roads and donkey carts. But [...] isn't an open access, non-discriminatory broadband network – much like the local “public road” system – what we want for the Nation? Investor Owned Carriers (IOCs) will never provide this... Would we want to give private companies the right to own the nation's local road system...? Obviously not.

REVIEW

Tamás Tófalvy

Conscious denotation: the relationships of cognition, behaviour and morals in Hauser's interpretation of cognitive ethology

(Wild Minds: What Animals Really Think, by Marc D. Hauser)

Julianna Simák, Tamás Borovitz

Accessibility and technology

Digitally, without let or hindrance in the information society: from the Web to 3G telephony and to intelligent homes

FOREIGN JOURNALS

UP-COMING CONFERENCES

A szerzők és fordítók figyelmébe

A kézirat formája:

Minden kéziratot kettős sortávolsággal kérünk leadni, a szövegtörzs hossza lehetőleg ne haladja meg a 35 oldalt. A leadandó kézirat Word dokumentumban, vagy Rich Text formátumban legyen elmentve, s szerkesztőségünk e-mail címére csatolt fájlként kérjük átküldeni.

Címlap:

Külön címlapon kérjük feltüntetni a címet, a szerző(k) nevét, a szerző(k) munkahelyét, hivatalos levelezési címét, illetve e-mail címét.

Kivonat:

Minden eredeti tanulmányt kérünk ellátni egy 40-50 szavas kivonattal, melynek tartalmaznia kell a cikk főbb téziseit és lényeges megállapításait.

Szövegtörzs:

A közvetlen hivatkozásokat ne a jegyzetek listája, hanem a szövegtörzs tartalmazza. Minden idézetet, hivatkozást igénylő állítást vagy kifejezést követően zárójelben kérjük feltüntetni a szerzőt, az idézett vagy hivatkozott mű publikálásának évszámát és az idézett oldalakat, a következő formátumban: (Phil Agre, 2001: 25-89).

Jegyzetek:

A szövegtörzsbe bele nem illeszthető megjegyzéseket, kiegészítéseket tartalmazó jegyzeteket végjegyzetek formájában kérjük leadni. A jegyzeteket indexszámozással kérjük ellátni.

Hivatkozott irodalom:

A hivatkozott irodalom jegyzéke csak az explicit módon hivatkozott publikációkat tartalmazza. A szövegtörzset követően, új oldalon kérjük elkezdni a szerzők neve szerinti rendezett alfabetikus listát. A különböző irodalmakat azonos szerző esetén az idézett publikációk szerinti kronologikus rendbe kérjük szedni, zárójelben feltüntetve a nem hivatkozott – esetleges – első megjelenés évszámát.

„A régi módszerek nélkül, amelyek fizikai keretek közé szorították a gondolatokat kifejező szellemi alkotásokat, működő kereskedelmi modellek hiányában a virtuális tranzakciónál egész egyszerűen fogalmunk sincs arról, hogyan lehetne a különféle műveket létrehozó szellemi munka díjazását megbízhatóan garantálni.”

„Lehet, hogy a technológia aláássa a jogrendszert, de egyúttal módot is nyújt az alkotói jogok helyreállítására.”

„Mivel a fény természetének megértésében is sokat segít, ha úgy értelmezzük, hogy egyidejűleg részecske is és hullám is, lehet, hogy az információ igaz természetéhez is úgy juthatunk a legközelebb, ha számos különböző tulajdonságát együttesen vesszük figyelembe. Ezeket a tulajdonságokat az alábbi három megállapítással lehet összefoglalni:

Az információ cselekvés.

Az információ életforma.

Az információ kapcsolat.”

(John Perry Barlow)

„Az internetnek és a műholdas televíziózásnak köszönhetően a világ technikai szempontból összezsugorodott, ez azonban nem érvényes minden egyes társadalmi és politikai szintre. A technika segítségével bármikor részeseivé válhatunk bármely eseménynek, könnyen tudunk kapcsolatba kerülni bárkivel, mégis felmerül a kérdés: Jobban megértjük egymást? Értjük egyáltalán egymást? Továbbra sem tudunk jobban tanulni egymástól. Nemcsak a németek és a franciák panaszkodnak arról, hogy már a szomszédos országban sem ismerik egymás nyelvét, Goethe vagy Balzac műveit. A mindent behálózó technika, a világméretű migráció és a tömegturizmus számos konfliktushelyzetet teremt, s nem egyszer fokozza az emberek közötti ellenségeskedést. Őszintén be kell vallanunk, hogy a globális méretű kommunikáció és az Internet nem olyan világot teremtett, amelyben az emberek toleránsabbak lennének, s jobban tisztelnék és becsülnék egymást.”

(Nico Stehr)

„Egyre több időt töltünk a médiavalóságban, a digitális valóságban, a virtualitás, a szimulákrum birodalmában. Filmet, kék eget, napsütést nézünk a tévében a trópusi túlélőshow-kban, a reklámokban és a turistaparadicsomokról készített PR-filmekben. Közben - az ökológiai valóságban - már nem lehet a napra menni, mert a káros UV-sugárzást kiszűrő ózonsztréteg gyengülése, kilyukadása miatt a napsütés bőrelváltozásokat, bőrrákot okoz. A médiában folyót, tengert nézegetünk, közben odakint megsemmisül a folyó élővilága, a biológiai és kémiai szennyezés miatt már nem is léphetünk a Dunába. Az emberi tevékenység következtében két nemzedék alatt gyökeres, földtörténeti léptékű változások indultak meg. Megkezdődött a globális klímaváltozás, a nyarak elviselhetetlen hőséget hoznak Európában is. Az idők jelei Magyarországon az Alföld elsivatagosodása, a Balaton kiszáradása. Az e kérdésekkel való szembenézés - a társadalmi, kulturális, politikai, gazdasági, technológiai választások keresése - helyett a digitális univerzumban elmerülve szórakozunk.”

(Sükösd Miklós)

Dányi Endre, Dessewffy Tibor,
Galács Anna, Ságvári Bence
Információs társadalom, Internet,
szociológia

Z. Karvalics László
Internet és történettudomány: kihívás,
tématérkép, előtörténet

Kiss Balázs
Az Internet politikatudományi diskurzusai

Bódi Zoltán
A szóbeliség kifejeződése az internetes
kommunikációban

Információs Társadalom

I n t e r n e t

2004. IV. évfolyam 1. szám